Ն. 5359 – 1884 Ապրիլ 6 Ամսաթիվ

24 Ինձիւ Սէնէ

Ալեքսանդրապոլ. 1884 Ապրիլ 18 Ճիւս Ս.Ս. Ն. 5359

ԳԻՆԵԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին ամէնվին Մէճիա 10
Ալթը այ " " 5
Իւչ " " " 2

Թարգալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " " 5
Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ ամրտ

30 ՓԱՐԱ

Ա Տ Ա Ր Ի Ա Ն Ա Ն Ա Ն

Ումուրը հուզուզիեէյի միխթէլիթէ դալէմի միւտիրի Նիէը պէյ էֆէնտիեէ բիւթպէյի ուլէա սընքֆը սանիսի.

Մէքթուպիի պահրիեէ Հասան Թէվֆիգ էֆէնտիեէ բիւթպէյի ուլէա սընքֆը սանիսի.

Մէրթուպիի պահրիեէ օտասը միւտիրլիկի ինղիմամըյլա, մաթպասայի պահրիեէ նաղրը Էմին Հիլմի էֆէնտիեէ բիւթպէյի ուլէա սընքֆը սանիսի.

Մուհասէպէի ումումիեէյի պահրիեէ միւտիրի Խալիտ էֆէնտիեէ բիւթպէյի սանիյյէ սընքֆը միւթմայիզի.

Մահքէմէյի իսթինաֆ միւտաիի ումումի մուավինի Բէշիր պէյ էֆէնտիեէ բիւթպէյի ուլէա սընքֆը սանիսի

Տիւրաճ սանճաղը պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տարիբսի բիւասէթի, Խիւտավէնտիկեար վիլայեէթի իսթինաֆ մահքէմէսի աղա միւլազիմի Ապտի էֆէնտիեէ.

Պէնկալի վիլայեէթի պիտաեէթ մահքէմէսի միւտաիի ումումի մուավինլիկի, Եանեա վիլայեէթի մուդավէլաթ մուհարիրի սապրը Ահմէտ պէյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր.

—

Խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէմնէ թային պույրուլան Ասըմ բաշա հազրէթլէրի, մէմուրիյէթի ճէտիտէլէրինտէն տօլաեը իֆաի վաճիպէի թէշէքքիւր զրմնընտա, էվվէլիսի կիւն Մապէյնը հիմմաեեունա ապիմէթ իմիշլէր տիր.

—Ալիրէն Ռումբաթրիգխանէսի թարաֆինտան վէրիլմիշ օլան գարարա ճէվապէն, ֆիյ 18 ճէմազի իւլ ալորը սէնէ 301, վէ ֆիյ 3 նիսան սէնէ 300 թարիխլէր իլէ, ճանիպը Պապը Ալիսէն մէզքիւր Բաթրիգխանէեէ եազըլան պույրուլտուի ալի սուրէթի տիր.

Գուշ-ատասը Ռումմէտրաբօլիսի օլուպ, բաթրիգ դայիմադամը թային դըլընմըշ օլան Ագաթանգէլոս էֆէնտի, վէ ճէօմաաթը մէտրաբօլիտան վէ մէճլիսի միւխթէլիթ ազասը էֆէնտիլէր.

Բիւթպէթլու Եօվակիմ էֆէնտիի հազրէթլէրինէ իսթիֆտաը ճիհէթէ, մումայիլէյհ Ագաթանգէլոս էֆէնտի բաթրիգ դայիմադամըղընա ինթիխապ օլունտուղուտան, իճրատի մէմուրիեէթի հագգընտա, իսթիտաի միւսաատէի Սէնիյեէի հազրէթի Բաթրշահիեի հավի, ճէօմաթը մէթբաբօլիտան վէ մէճլիսի միւխթէլիթ թարաֆինտան թանգիմ դըլընան մազպաթա, Ալիեէ վէ մէզահիպ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն, պա թէզքիրէ Պապը Ալիեէ թագտիմ դըլընմասընա մէպնի, քէյֆիեէթ, մէճլիսի միւքէլլէֆ էլ միթալա, միւշարիլէյհ Եօվակիմ էֆէնտինէն գապուլ իսթիֆաը, վէ մումայիլէյհ Ագաթանգէլոս էֆէնտինէն բաթրիգ գայիմադամըղընա մէմուրիեէթի իլէ, բաթրիգխանէ նիզամնամէսինէ թէվֆիգան, բաթրիգի ճէտիտին ինթիխապընա գարար վերիլէրէք, լէտ էլ իսթիզան իրատէի Սէնիյեէի հազրէթի Միլիքտարի տախի, օլ մէրքէզէ միւթէալլիգ պույրուլմուշ օլմաղլէ, մումայիլէյհ Ագաթանգէլոս էֆէնտինէն գարարը վազը վէ իրատէի Սէնիյեէ մուճիպլիճէ գայիմադամըղա մէմուրիեէթի իճրա օլունտուղունան, պէր մուճիպլի նիզամնամէ, բաթրիգ ինթիխապը իլէ, մուամէլաթը լաղըմէնին իճրասյլէ, նէզարէթի գարարը, նէզարէթի միւշարիլէյհա վասրթասը.յա Պապը Ալիեէ արզ ու իֆատէ իյլեեէլէր տեեու.

—Մէքթէպի թրպիեէյի միլիեէնին թէվսի վէ թէրաքգրեաթը ֆէնիեէսինէ մէմուր գօմիսիօն աղալըղընա մէքթէպը թրպիեէ Շահանէ մուալիմլէրինտէն սեքիզ դատար զէվաթը կէչէնլէրտէ էմրը ինթիխապլարը իճրա օլունտուղու մէսմուր տըր.

—Դարէսիատէն խուսուսի օլարագ եազըլըզընա կէօրէ, տախիլի վիլայեէթէ, բէք ազ պիր միւտտէթ իչինտէ, երքէք վէ գըզ չօճուղլարընա մախսուս օլարագ, միւճէատտէնէ 75 պապ մէքթէպի իպթիտաի քիչատ օլունմուշ տուր.

—Պրուսատան եազրլըզընա կէօրէ, մուգատտէմա մէսարիֆը վաֆիրէ իլէ ինչա օլունտուղու հալտէ, պիր միւատէթտէն պէրու խարլապ սլան չօսէ, բրէնս Բօտոլֆ հազրէթլէրինէ օրաեա սէեահաթը հասէպլյէ, կէրմիի թամ իզզէթ թամիր օլունմագտա իմիշ.

—Մուտանեատան Պրուսաեա վէ Պրուսատան Զէքիրկէեէ դատար օլան չօսէլէր, 15 սէնէ էվվէլ ինչա օլունտուղու հալտէ, չիմտիեէ գատար ապա թամիր կէօրմէմիշլէր իտի: Պու քէրրէ իսէ, բրէնս Բօտոլֆ հազրէթլէրինէ սեյեահաթը միւնասիպէթլյէ, մէզքիւր չօսէլէր ապախ թամիր իտիրմէքտէ սիրլէր.

—Բէֆիգմիրդ Թարիդ զադէթասը, մազհարը բուխարթը Ոէնիյեէ օլարագ, տիւնտէն իմիխալարէն տեվամը նէշրէ պույրուլմըշ տըր.

—Մարտինտէն Թարիդ զադէթասընա եազրլըզընա կէօրէ, Մարտինտէ Մէտրէսէ մահքէմէսի էհալիսինտէն էպու էլ Զալէ Խալրահիմ նամ քիմսէնին, կէչէն փետրվարը 28ինճի կիճէսի ստաթ 5 բատատէլէրինտէ խանէսինտէ պէյթուլթէթ իմտիբլերի օտանը թավանընտա եզրըլմադըզ գօրգուսու հիսա օլունարագ, մէրդում, այլեսիյլէ պէրապէր տէրագատ օտատան չըգմըշ իսէլէր տէ, 4-5 եաշընտա պուլունան պիր նէֆեր քէրիմէսինին օտա իչինտէ թէհլիքէսէ դալարը, վէ մէզկուրէնին վուրիսէսի իսէ, ճիկէրրարէսինին կէօզ կէօրէ էօլիմ թէհլիքէսինէ ուզրամասընա չէֆզտիր դայիլ օլմամասը ճիհէթլէ, պիչարէյի թէհլիքէտէն զուրթարմադ իզզէթ օտաեա տուխուլ իտէր իմիշ, օտանընն թավանը չէօքուիկիկնտէն, ի.քիսի տախի ալթընտա գալմըշ, վէ օլունան ֆիզան ու ֆէրեատա իզզէրինէ, մահքէմէյի պիրիքիպ, սապահըսը ստաթ պէշէ գատար հաֆրի եաթ իճրասը.յա, մէզկուրէքլերին իքիսինին տախի ճէսէտլերի չըգարըլըզը կիպի, վալիտէի մէզկուրէնին տէ, մէզքիւր ֆէլասքէթ էսնասընտա գալտը բաթրատարագ, համիլէ պույրունտուղու պիր նէֆեր թըֆքը չօճուգ, էօլիս օլարագ տօղմուշ, վէ պինապէրին իչուս 3 նէֆեր ճէսէտլէր մահքէմէսիֆ տէֆն իտիլմիշ տիր.

Պու զազատան տօլտեը, գատապա էհալիսինտէն, ● մահքէմէ պիր ճէմիյեէթի քէսիրէ գօչուշուպ, պունլարը իչինտէ կէօզլերի եաշարմատան հէման հիչ պիր շախս կէօրիլմէմիշ տիր տիրմէք, միւպալաղա իտիլմիշ օլմազ.

—Սերեավերը հազրէթի Շէհրիեարի Իսալիլ բաշա հազրէթլերի թէդարուքէն չըրաղ պույրուլուղլարընան, սերեավերլիք իտտիհամի ճէլիլէսի, ֆէրիդանը քիրամատան Տամատ Մէհէմմէտ բաշա հազրէթլերինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր.

—Քեսաթիպի խուսուսիյի հազրէթի Շէհրիեարի Ռէշիտ պէյ էֆէնտի հազրէթլերիյլէ սատրը էսպադ միւթէվէֆա Գաարի բաշանընն քիչիք քէրիմէսի հանըմ էֆէնտի հազրէթլերինէ ճէմիյեէթի ադտէրի, կէչէն բէնչշէնպիհ կիւնիս իճրա իտիլմիշ տիր.

—Էվվէլքի կիւն Մարիեէ նէզարէթի քէթէխպէսինէ մարտ մաաշը իֆտա օլունտուղու կիպի, տիւն տախի սրրասը.յա սայիր սայիրլէրէ մարտ մաաշը վէրիլմէկէ պաշլանմըշ տըր.

—Օթուզպէշ զըրդ սէնէսէտէն պէրու Թավշան-թաշը մէտրէսէսինտէ մուգիմ վէ քէլամը գատիմ վէ տէլայիլի շէրիֆ եազմագլա մէշհուր Աեաշը Հաֆըզ էֆէնտինին սանտըզընտան իբի պին լիրատան միւթէճավիզ նագտը սիրգաթ իտիլտիկի, վէ մէզքիւր մէտրէսէ թալէպէսինտէն պաղը մաղնունլարը թահթը իսթինթագա ալարրըլըզը, թէրճէմանը հագգըգաթտա օգունմուշ տուր.

—Զէվճ վէ եա զէվճէտէն մահլիլ վէ վագքիա այիտ խանէլէրին պունատան պէօյլէ միւզահատէեէ գօնուլմաեարագ, զէվճ վէ եա զէվճէտէն թալէպ վուգուլնտ, գըյմէթի հազրդիեէլէրինտէն եիւզտէ պիր միգտար թէնզիլաթ իճրասը.յա ֆիրուխթ իտիլմէսի խուսուսունա, պու քէրրէ պիր իրատէյի հազրէթի Բատիշահի շէրէֆսաարը պույրուլուղու, թիւրքճէ զաղէթալարտա մուհարրեր տիր.

—Պիկատա զուհուր իտէն արպէտանընն սէպէպի ասլսիզնէ տայիր թերճէմանը Հազրգաթա մահէլլինտէն եազըլըզընա կէօրէ, Պիկատա իսքեան իտէն Զէրքէսլէրէ պունատան 7—8 այ էվվէլ, մահէլլի հիւքիմէթինին թէվզիր իմիշ օլատուղու արազիին պա թարու միւթէսարրըֆլարը թարաֆինտան օլ պատատէ մերճիրինէ միւրաճաաթ օլունմասը իզզէրինէ, հիւքիմէթի մահէլլիսէսինին, արազիյի մէզքուրէյի թէքրար Զէրքէսլէրտէն իսթիրատտա գրեամ իմիմէսի, վէ Զէրքէսլէրին տախի, «պիզ օրաեա էլէ կէչիրմէք իչին, պին լիրատան զիեատէ մասրաֆատա պուլունտուգ, չիմտի իեատէ իմիմէմէկէ հազգըմըզ վար տըր» կիպի պիր խատտա իլէ, ալտըզլարը արազիտէն չըզմագ խթէմէմէլէրինտէն, մէզքիւր արպէտտա զուհուր իմիշ տիր.

Զէրքէսլէր, Պիկա հիւքիմէթ պօնաղընա վուգուս պուլան թէարրուզլարը հէնկամընտա, իչլերինտէն պաղըլարը, պիր թագըմ խանէլերի պատարագ, կէլիպօլու մէվլէվի Շեյխզատէ Մուսթաֆա պէյի արամըզլար իսէ տէ, էլէ կէչիրմէմիշլէր վէ արազիյի միւնդատէմէնին խթիրատասընա էմր իսթիհսալ իմիմէկէ սէպէպի միւսթագիլ զանն իմտիբլերի միւմանիլէյհ Մուսթաֆա պէյտէն ինթիգամ ալմադ իսթէմիշլէր տիր.

Պիկա միւթէսարրըֆը Միւհիտտին բաշա, իճրա իտիրմէքտէ օլան թահդիդատա միւատսէլէ իմմէքտէ օլատուղունտան տօրայը, կէրէք Զէրքէս մուհաճիրլերի վէ կէրէք պու իշտե զիմմէտսաղ օլան էհալի, միւշարիլէյհ Միւհիտտին բաշաեա, «հէմ խասմմ վէ հէմ հաքիմ» նազարը.յա պագմադատա վէ քէնտիսինին հէյեէթի թէադիգիեէ միեանընտա պուլունմամասընը պաղը մաղամաթտան իսթիրհամ իլէմքտէ իմիշլէր.

—Պաղատատ վիլայեէթինտէն տախիրիեէ նէզարէթինէ մարտ 12 թարիխլյէ վարիտ օլան թահրիրատը.ն սուրէթի տիր.

Նէճատէ օն կիւն գատար տէվամ իտէն եազմուրատան, դարիեէլերտէն մաատա, մէրքէզի լիվա՝ օլան գատապատա 600 խանէ երգբլարագ, մէմլէքէթ պէտէնիյլէ էպնիեէյի միրիեէտէ պաղը խասարաթ վէ հայվանատլա նուֆուսաա ճիւզի թէլէֆաթ վուգու պուլտուղու, վէ լաղըմ կէլէնլէր իսքեան իտիլտիկի, Նէճատ միւթէսարրըֆլըզընատան իչար օլունմուշ օլմազլէ, արզը մաղիւմաթ օլունուր.

—Միւնիֆ բաշա եախօտ խարբիճիեէ միւսթէշարը Տատեան Յուսուրթիւն էֆէնտի հազրէթլերինին, նատֆատա նէզարէթի ճէլիլէսինէ թային պույրուլաճաղլարը, տիւնբի կիւն մէհաֆիլի բէսմիեեատ չայի օլմուշ իսէ տէ, պու պատատ հէնուզ պիր դարարը բէսմի պուլունմամադտա տրը.

—Տիւն ադշամ, Պէյօղլունտա Գումպարաճը եօգուշունտա, խայլի վագքիտտան պէրու ագլընտա խուլէլ օլան վէ թագրիպա 40 եաշընտա պուլունան պիր Ռում դարբսը թէլրայատան աշաղը տիւշէրէք, տերճալ թէսլիմի բուհ իյլէմիշ տիր.

—Մէմալիքի Մահրուսէտէն կիտէն սէֆիհէլէր Իշին Օտէսատա վէ Կէրչտէ դարանթինա ուսուլի լաղվ իտիլմիշ օլատուղու հալտէ, Պաթում լիմանընտա մէգքիւր սէֆիհէլէրէ էլան իչ կիւն դարանթինա պէքլէթմիրիլմէքտէ օլատուղու, մահէլլինտէն եազըլմըշ տըր.

ԱԼԼԱՊԱՆԴ

Պերլին, 16 ապրիլ

Խրիստիանօր Կիլեսմ հազրէթլերի, թէմմայէ քէսպի ակիյնէթ իյլէտիկի ճիհէթէ, ճուսնա իրմէսի կիւնիս վէյսպատէնէ ազիմէթ իտէճէք տիր.

Լօնտրա, 16 ապրիլ

Դանթօն դրալընը, Պագ-Նինհին թէրք օլունմասը խուսուսընտա մէսուլ օլան պիթլէն զապիթանը բիւթպէյերինի ռէֆիթիկի, վէ հալ թա իչերինտէն էքսէրսիսինին տախի խատմ ճէղասընա մահքիմ օլատուղլարը թէէմին օլունուեօր.

Զին հիւքիմէթի թարաֆընտան, օրտունուն ուսումէն մուհարէպէեէ իշթիրաք իլէմէսի իլան իտիլմիշ տիր.

Լօնտրա, 16 ապրիլ

Ինկիլթէրրա գրալիչասը թարաֆընտան տախիլիեէ նազարը սը Վիլիամ Հարդուրա կէօնտրիլիպ, բէսմի զազէթանը պիր իլավի մուհասէսէսինտէ տերճ օլունան պիր մէքթուպտա, քէնտիսինէ ազամ թէէսիր հասըլ իտերէք, տիւրէն տիւշէր օլատուղու զայպատան տօլայը Խինկիլիզ էհալիսինին կէօռէէրտիկի թէվճիհաթը սումումիեէ հագգընտա իզհարը թէշէքքիր էյլէմիշ, վէ սէվկիլիբ էվլատընը վէֆատը իւզերինէ հիսս իթթիկի ասբարրը պէրապէր, միլլէթին վէ մ.մ.լէքլէթին հիւրմէ հալի իչին ենինէ զայրէթտէ տէվամ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր.

Պուբասա վիրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, դրալիչա տիւն Ֆրէսինկէ վասըլ օլմուշ, վէ Տարմըշթատա միւթէվէճճիհէն հարբէթ իթմիշ տիր.

Բարիս, 16 ապրիլ

Անդէն մատէնլերինտէ իշլեեէն ամէլէլերին թաթիրի իշղալը խէթամ պուլմուշ տուր.

Ֆրանսանընն Զինտէն թալէպ իյլէտիկի թաղմինաթը հարպլեեէ թէլմինաթ օլմադ իզզէ, Ֆրանսա տօնանմասընն Ամոյլմանընը լշղալ իթտիկի շայեաը թէքզիպ իտիլիեօր.

Բարիս, 17 ապրիլ

Բրէնս Դանկուն ազ օլունուպ, եէրինէ միւմալէյհին պիրատերի վէ խրէրթօրն բէտերի օլան բրէնս Շուանուն թային օլունադուգ հավատիսին, Բէքինտէն ալընան պիր թէլէկրաֆ թասուպ իտիլեր.

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

Մաճար բարլամէնթոսու, հէր հանկը մէզհէպէ մէհնուսուպ օլուր իսէ օլսուն, պիր քիրիսէ եազընընա պուլունան պիլճիմէ դանվէլանէ վէ լօդանթալարը, օ քիրիսէտէ տուա իտիլտիկի սբրատա գարանմալարընա, վէ պու ֆէզգրանընն, սանամաթլար հագդընտարինի զամանամէտէ եազըլմասընա գարար վերմիշ տիր.

—

Մունթաժոյ հապսխանէսինի պարութ իլէ պէր հավա իմտիրիպ, պու սուրէթլէ Մ-ղ-ղ-ղ մէնիլէն երգասը իսթիլաֆ ֆբրգասը մահքիմէրինի դուրթարմադ իզզէ, Տրպլին շէհրինտէ պիր ֆէսատ ճէմիյեէթի քէշֆ օլունմուշ տուր: Իշպու ֆէսատ աղալարը, հապսխանէյին պէքճիլէրինի բրշվէթ իլէ ճէլպ իմտիրտէն սոնրա, հապսխանէեէ ճէհէննեմի մաքինալար իտխալ իտէ ճէբելէր իմիշ: Մէվգուֆլար, Ինկիլթէրրա հապսխանէլէրինէ նազլ իտիլմիշ տիրլեր.

—

Պու քէրրէ Ամէրիկանթիզ տէնիզին-տէ տէհլիքէլի պիր դազա վուգուպուլմուշ տուր. Հէյզլէ քի, Պէլճիգանընն Անվէր շէհրինին Դրուա-Պըլանշ դումանեասընն Տանիէլ-ըմթէյման նամընտա պիր վապորու, մարտըն 24 ինճիլ կիւնիս, Նիւեորգա միւթէվէճճիհէն Անվէր շէհրինտէն հարէքէթ իմմիշ իքէն, 124 քիշի իլէ պէրապէր Հալիֆագասբիկեահընտա զարդ վէ նապէտիտ օլմուշ, վէ դումանիանընն Նիւ-Եորգտա պուլունան մէմուրլարընտան այընան մալիմաթտան, մէզքիւր գազանընն, վապորտա այընան պիր տէլիք սէպէպլյէ, վապորուն սուալմասընտան իլերի կէլտիկի անլաշընմըշ տուր.

Վապորը մէզքիւրտէն, գորթան Շոն Հավէն իլէ թայֆէտէն տախի պէշնէֆերի գուրթարընմուշ, վէ զարդ օլան 124 քիշիտէն, տօգսանը եօլճու վէ օթօղ տէօրտու թայֆէ պույրունմուշ տուր.

Բէպէդա Լվերինկամ նամինտա պիր տիկէր վապոր տախի, կիճէ էսնասընտա Ամէրիդանընն պիր նէհրինտէ թուրթուպ, եօլճուլար, կիճէլիք էլպիսէլերիյլէ նէհրին սահիլինէ ֆիրար իմմիշլէր, վէ իչլերինտէն եուլընընը օն պիր նէֆէր թէլէֆ օլմուշլար տուր.

350 պալեա տախի բամուգ եանմըշ տուր.

—

Բուսիատա Սարաթով էեալէթինտէ կէնճ գըզըն պիրի, քէնտի մաչուգունընն Սիպէրիաեա նէֆի իտիլտիկինի կէօրունճէ, քէնտիսինին տախի օրաեա նէֆի իտիլմէսինէ սէպէպլյէթթի վիրմէք իզզէ պիր դաչ տէֆա սիրգաթ ֆիրինտէ պուլունմուշ իսէ տէ, պու ժ՝օ.մէթլերի իչին, անճագ պիր դայ մահպէսիեէթէ մահքիմ օլուպ պինապէրին միւրաաթընա գ...ալ օ.լմամաթընտան, ագըզէթ մահքէմէյէ վէ ժիւրիեէ հագարէթ իմմէքլիկ դարար վիրմիշ, վէ ֆիլվագը պիր տէֆա տահա խըրսըզլըզ իմմէքլէ, մահքէմէյի էկիրիլիպ, երինէ մահպէսիեէթէ մահքիմ օլատուգտա, ժիւրի աղալարընա խիթապէն, «սիզ ինանալարը տէյին գա զուլարը մուհաքէմէ իմմէքլիկ միւգթէտիրօնինիզ. հալպու քի մահքէմէ հէյեէթինէ կէլինճէ...» տէմիշ վէ պու սըրատա աղրը պիր քէլամ իլավէ էյլէմիշ տիր: Ֆագաթ պու տէֆա տախի մէզքուրէ միւրաաթընը իրէմմիշ տիր, պիրա ժիւրի մահքէմէ, մէզքուրէնին հէնուզ ագրինի պիլիզ օրմանարընը վէ սէօզլինին խարիսեթ իզզէ օլատուղունու թանը նաղարը իթթինաեա ալարագ քէնտիսինի եալընըզ իբի սէնէ մահպէսիեէթէ մահքիմ դըրմըշ տըր.

—

Սթէնտրատ զաղէթասընն Բօմատան պա թէլէկրաֆ ալտըը մանլիմաթա նէզարէն, Բաբա հազրէթլերինին, տիւէլի էճնէպիեէ նէզարտատ մուզիմ էքսէր էյլիլերի միւշարիլէյհին եագընտա Բօմատան հարբէթի իչին շու էնտատ կէօրիլէն թէտարիքեաթ հագգընտա տէվերան խէն ռիվայեէթլերէ տայիր դարտինալ ժագօպինիտէն մանիմաթ իմմէքլերի վէ գարտինալը միւմանիլէյհ տախի կէօրիլէն թէտարիքեաթրն, 1870 տէ, Իթալիալըլարընն Բօմաեը իշղալ իմմէքլերինի միւթէագրպ, իսթիմրլ օլան թէտարիքեաթրն այնի օլատուղունու, վէ Բաբա հազրէթլերինին, ահվալը հազրլրեեէ թէհամիլէ մէճալի գալմատըզընը պիտիրմիշ տիր:

—

Ամէրիդանընն Հունթսվիլ, վէ Շաթանօկա ճիվարլարընտա վէ Օհիո վէ Ինտիանա նահիյեէլերինտէ, էմսալի նատիրէն կէօրիլմիշ պիր ֆուրթունա վուգու պուլուպ, բիւլի խասարաթ վէ օմմուզ թէլէֆաթ իլէ եիւզտէն վիլատէ մէճրուհ օլմուշ տուր: Նիչէ օրմանլար քիւլլին խարաբ օլմուշլար տրը:

Գերմանա, պիր թարաֆը Ռուսճա վէ տիկէր թարաֆը Թաթարճա օլարադ նէյր օլունան Թէրճէման զաղէթասընէն պէհանը իւզրէ, օրթա Ասիա վալիսի ժէնէրալ Զերնաեֆ, պու քէրրէ Բէթրէսպուրկա կէօնտէրտիկի պիր բաբօրթօտա, օրթա Ասիանէն պայլըճա չէհիրլէրինտէ, մում, չէ.քէր վէ սայիրէ ֆապրիգալարը թէէսսիսի իչին բէք չօդ խմթիեազ իսթիտա իյլէմիշ տիր։

Ռուսիանէն թիճարէթ թարիգի Մէրվէ գատար այրգ օլտուղունտան, մէգքիւր թիճարէթ իչին հէր նէվ ֆապրիգալարէն լիւզումի թէէսսիսի տէր.քեար տըր։ Ռուսիա թիճարէթինին բէք եազըն վագթոտա Մէրվտէն էօթէեէ տահա թէմտիտ օլունաճաղընտա իշթիպահ եօդ տուր։

—

Ավսթրիա հիւքիւմէթինէն, Գոհէմիատա, Ալման էֆքեարընէն նէշրինի մէնն, վէ պու խուսուսա իշթիրաք իտէն մէմուրլարը աղ իյլէմէքլիկէ գարար վէրտիկի, վէ ղաղէթալար իլէ ումումի իճթիմալէրին, նէգարէթի չէտիտ թահրիրնա ալընաճաղլարը, վէ հաթթա հիյնի հաճէթտէ քեաֆիֆէի միլլի ճէմիյէթլէրին տաղրտալաճաղը, վէ ուֆաղ եօլու պիր իտարէյի էօրֆիեէ իլան իտիլէճէկի, Բրաատա թապ օլունան Նարօտնի Լիսթի նամ ղաղէթաէա եազըլմըշ, վէ իշպու թահրիրաթ, հէյեէճանը ադիմ հասալ իյլէմիշ տիր։

—

Մատրիտին էրօգա նամ ղաղէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, Թանճէր չէհրի սահիլինտէ, մատէնտէն պիր թապութ իչինտէ, Ֆրանսա պահրիեէ զապիթանընտան պիրինին նաշը պուլունմուշ, վէ պունուն, 1792 սէնէսի ճիւմհուրիէթինին լունիֆորմասընը կիյմիշ օլտուղու կէօրիւլմիշ տիւր ճէսէտի մէգքիւր ասլա պօզուլմամըշ տըր։ Պու թապութ, Ֆրանսա դանսօլոսունա թէսլիմ իտիլմիշ, վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ, զապիթի միւմանիլէյհ, իլլա Ֆրանսըզ ճիւմհուրիյէթի հէնկեամընտա, Թանճէրտէ Ֆրանսա էյլիլիկի խըտմէթինտէ միւսթախտէմ պուլունմուշ տուր։

—

1883 սէնէսինտէ Ֆրանսատա սարֆ օլունան թիթիւնիւն հիսապը տըր։

35,621,834 քիլօկրամ թիթիւն սաթըլըպ, 371,217,489 ֆրանգ հասըլաթ օլմուշ տուր։ Օրթա հիսապա, Ֆրանսատա թիթիւն սարֆիեաթը, սէնէտէ նուֆուս պաշընա կրամ տըր։ Սաթըշ հասըլաթընա կէլինճէ, օրթա հիսապա, սէնէտէ նուֆուս պաշընա 9 ֆրանգ 70 սանթիմ տիր։

Պիրինճի ճինս թիթիւնէրատէն սաթըլան միգտարլար պէր վէճհի աթի պէհան օլունուր։

2 միլեօն ֆրանգ դըյմէթինտէ, 30,619 քիլօկրամըդ Հավանա սիկարասը։

2 միլեօն ֆրանգ դըյմէթինտէ, 3,606,861 քիլօկրամըդ Ֆրանսըզ սիկարասը։

17 միլեօն ֆրանգ դըյմէթինտէ 893,720 քիլօկրամըդ քիւչիւք սիկարա։

171 պին ֆրանգ դըյմէթինտէ 14,747,000 քիլօկրամըդ իչիլէճէք ատի թիթիւն։

78 միլեօն ֆրանգ դըյմէթինտէ 6 միլեօն 736 պին քիլօկրամըդ էնֆիեէ։

9 միլեօն ֆրանգ դըյմէթինտէ 703,000 քիլօկրամըդ չինէնիլէճէք թիթիւն։

Հուտուտ պաշլարընտա սաթըլան վէ ասքէրէ սարֆ վէ եախոտ իխրաճ օլունան թիթիւնէր, պու հիսապա տախիլ տէյիլ տիրլեր։

—

Մատրիտին Ամէրիկաա հայվանաթ խոխալինտէն տօլայը, Ավսթրիա իլէ Մատրիտին արասընտա պաղը իսթիլաֆաթ մէվճուտ օլուպ, Մատար ղաղէթալարը, պու մէսէլէ հադգընտա չիտտէթլէ պահսիթիքլէրի հալաէ, Վիէննանէն նիմրէսմի օլան ղաղէթալարը խսէ, մէսէլէնէն, Ավսթրիանէն մէնաֆիյի հաեաթիյէսինտէն օլտուղունու պէեան իլէ, Մատար ղաղէթալարընէն չիտտէթինի թէսկինէ չալըշըեօրլար։ Ֆագաթ, զանն օլունտուղունա կէօրէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթի, պու պապտէ վիրմիշ օլտուղու գարարը կէրի ալմաեա մէճպուր օլաճագ տըր։

Բէշթա մէճլիսի մէպուսանընտա, մէպուսանտան Մ. Ֆալդ հէյեէթի վիւքէլաեա շէօյլէ պիր սիւալ արդ իթմիշ տիր. «հէյեէթի վիւքէլատան սիւալ իտէրիմ.քի, պիրինճի, աշաղքի Ավսթրիա վալիսինէն էմր ու իֆատէսինտէն խապէրտա՞ր մը տըրիքինճի. պու մուամէլէյի, կէօմրիւք վէ թիճարէթ ահանամէսի ահքեամընա մուվաֆրգ կէօրիւեօ՞ր մու. իւչինճի, Մատարիսթանէն մէնաֆիյինի մուհաֆազա իթմէք իւզրէ հէյեէթի վիւքէլա թարաֆընտան եաբըլմըշ վէ եաբըլաճագ օլան գավանիյնէ պու մուամէլէյի մուղայիր ատտ իտե՞ր մի։» Տիկէր բէք չօդ մէպուսլար, միւմանիլէյհին իֆատէլէրինի թաստիգ իթտիքլէրինտէն, Մ. Ֆալդ, մէճլիսի մէպուսանէն պիլճիւմէ ֆրրդալարընէն, պու պապտէ ումումի բրոթէսթօտա միւթթէֆիգ օլտուգլարընը սէօյլէմիշ տիր։

Բէյրութի վիւքէլա Մ. Թիցա, պու մատտէ, ֆիլվագը քէնտիսի իչին տախի վէխիմ կէօրիւնտիկինիւ, վէ քէնտի էֆքեարընճա տախի էմրի մէղպուրուն, կէօմրիւք ահանամէսինէ դաթիէն մուղայիր օլտուղունու, վէ պէյքի Մատարիսթանտա հայվանաթ խասթալըղը զուհուրի թագտիրինտէ, պէօյլէ պիր մուամէլէյէն ճայիզ օլաճաղընը, ֆագաթ չիմտի էօյլէ պիր խասթալըղ մէվճուտ օլմատըղընը, վէ պու խուսուստա Վիէննա հիւքիւմէթինէ չէքիլմիշ օլան պիր թէլէկրաֆա, չիմտիեէ գատար ճէվապ այլնմատըղընը, վէ անճագ իլէրուտէ իթթիսազ իտէճէկի մէսէլէի չիմտիտէն պէեան իտէմէեէճէկինի, պունունլա պէրապէր վազիֆէսինի իյֆատէն կէրի գալմաեաք, իսթիհսալ իտէճէկի նէթիճէլէրի, բասդալեա թաթիլինտէն սոնրա խապէր վիրէճէկինի տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

—

Զըգան հաֆթա, բազար կիւնիւ, Ֆրանսանըն Դաէն շէհրինտէ վէ Սէն Բիէր քիլիսէսինտէ, Տօմինիկեան թարիգաթընտան պիր բուհպանընը, «Գաէն շէհրի ամէլէսինին վազիֆէյի ազիմէսի» մուգատտէ. մէսէյլէ վիրտիկի պիր քարող էնասընտա, տերունի քիլիսէտէ երէյիճէ ուլղունսուզլուգլար վուգու պուլմուշ տուր։ Շէօյլէ քի ամէլէ սընըֆընտան պիր գունտուրաճը, սերբէսշ օլմագ հասէպիյլէ, քարողիշ բուհպանա հագարէթ իթտիկինտէն, տիկէր բարասլար, մէրգումու քիլիսէտէն տիշարը չըգարմագ իսթէմիշլէր, վէ գունտուրաճընընը, թէքլիֆի մէզքիւրու ըէատ իյլէմէսի իւզերինէ, քիլիսէնին մէմուրլարը, մէրգումու տիշարը չըգարմագ իչին, միւտախէլէեէ մէճպուր օլմուշլար, վէ պու էնատէ, պիր սիրբիւ խալգ, իյլերինտէն պիրիսինին էլինտէքի պասթօն իւզերինտէ գըրմըզը պիր մէնաիլ օլտուղու հալտէ, քիլիսէեէ կիրմէք իսթէմիշլէր, վէ քիլիսէնին գարուլարը գարանընճա, մէգքիւր խալգ, Մարսէյեէղ վէ սայիր պէսթէլէր օգումաեա, վէ «մա՛հվ օլսուն ղէնկինլեր, եաշասը՞ն հէյեէթի իճթիմայիեէ իսթիլալը» տէյու պաղըրմաեա պաշլամըշլար, վէ բէնչիրէ ճամլարընը տախի թաշլամըշլար տըր։ Իյպու երպապը շուրիշ, զապթիեէլէրին մուվասէլէթի ահոտ տաղըրմըշլար իսէ տէ, իրթէսի կիւն թէքրար պիր թագրմ ույղունսուզլուգլար վուգու պուլմաշ տուր։ Երպապը շուրիշտէն պաղըլարը տէրտէթ վէ թէվգէֆ իտիլմիշլէր տիր։

—

Հոնգ-Գոնկտան Նիւ-Եորգ հէրըլտ զաղէթասընա եազըլմըշ տըր։ Ֆրանսըզլար, Զին տէվլէթինտէն պիր թազմինաթ թալէպ իտիեօրլար։ Ֆրանսըզ ասաքիրի, Լոնկ-Սոն վէ Դոօ-Պանկ կէչիալէրինի իշղալ.տէճէքլէր, վէ Դանթոնտան եէտի կիւնլիւք մէսաֆէտէ վագը Թոնքէն քէօրֆէզինին շրմալ թարաֆընտան Զինէ կիրէճէքլէր տիր։ Ասաքիրի մէրգումէնին գարաեա չըդտըգլարը սրրատա, Ֆրանսըզ տոնանմասը իճրայի հիմաեէ իյլէեէճէք տիր։ Ֆրանսըզլար, պիր գաչ սէնէ գարար Դանթոն լիմանընընը կէօմրիւք ռուսումընը ալաղ ու իսթիֆա իթտիքլէրի թագտիրտէ, թազմինաթը մաթլուպէյի իսթիհսալէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլաճագլար տըր։

—

Ժէնէվտէ ֆիէվրը թիֆոյիտ իսասթալըղը, շու արալըդ հիւքմիւնիւ սիրմէքտէ օլտուղու, Ժէնէվ զաղէթալարընտա օգունմուշ տուր։

—

Զըգան բէնչէնպիհ կիւնիւ, Տրոլլինտէն Վիդլով վէ Վէգոգ օրտա կիտէն տէմիր եօլ իւզերինտէ պաեէթ վէխիմ պիր դաղա վուգու պուլուպ, պիր լոգոմոթիֆ, եօլճուլարընը պիր թրէնինէ թէոատիֆ իթմիշ, վէ 35 քիշի, էքսէրի աղըրճա օլարադ եարալանմըշլար տըր։

ՔԷՀՐԻԻՊԱ.

Քէհրիւպա թէհճաճիւր իթմիշ (գաեա քէսիլմիշ) օլան պիր նէվ զամ օլուպ, պունու հասըլ իտէն աղաճլար վագթըյլա քիւրբէի արընը ինդըլապաթը աղիմէսի էնասընտա սուեա պաթըպ օյ վագթտան պէրու սուեունալթընտա գալմըշ տըրլար։ Մէգքիւր զամ սինինի վաֆիրէտտէ մատտէի ուղվիեէյի թէհճաճիւր իտէն սայիր մէվատտ կիպի տիկէր հէյեէթէ կիրմիշ տիր։ Քէհրիւպա տէնիզ ալթընտա չամուրլար վէ գումլար իչինտէ կէօմիւլմիշ այրը այրը բարչալար չէքինտէ պուլունուեօրքի, պու բարչալարընը հէր պիրի պիր գաչ սարընտա պիւյիւեէն աղաճլարընը էօզիւ վէ մահսուլու տուր։ Միւրուրը զէմանլէ աղաճլարընը օտուն գապիրինտէն օլան գըսմը քիւլլէն մահվ օլուպ զամը տախի թէհճաճիւր իթմէքլէ ասրրլարատան սէրու սուալթընտա գալմըշ օլան վասի օրմանլարընը ասարը աթիդասը օլմադ իւզրէ եալընըզ քէհրիւպա գալմըշ տըր։ Քէհրիւպանընը պուլունտուղու պաշընճա մահալ պահրը Պալթիդ տիր։

Պունտան էվվէլ քէհրիւպայը թօբլաեանլար ֆուրթունա էնասընտա տէնիզէն տալղալարընը գարաեա աթընան քէհրիւպա բարչալարընը տէվշիրմէքլէ գանատաթ իսէրլէր իտի։ Լաքին սոնրալարը եհալի պազը ֆուրթունալարընն տալղալարը զիեատէճէ գալընրմաղա տէնիզին տիպկինի գարընընը վէ պէօյլէ ֆուրթունալարտան սոնրա տէնիզ եիւզիւնտէ էօթէ պէրի չալդանան օթլար վէ սայիր մատտէլէր արասընտա քէհրիւպա բարչալարընընը չոգճա պուլունտուղունու կէօրմէքլէ, ֆուրթունա էնասընտա սահիլտէ տուրուպ տէնիզ տիդգաթ իթմէեէ պաշլատընլար, վէ տալղալար արասընտա չալդանան տէնիզ օթլարընը կէօրտուքլէրի պիրլէ տէնիզ սթընընը գանճա վէ հալաթ.լար իլէ օնլարը գարաեա չըգարմաեա ալըշընընլար։ Գարաեա չըգարընընն տէնիզ օթլարը տիդգաթլի իլէ եօգանընընը գէ հրիւպա բարչալարը մէյատանա չըգարընընը։

Եագընարտա պահրը Պալթիդ սէվահիլի էհալիսի պիր նէվ գանճալը աղ լճատ իտէրէք, պունունլա տէնիզին տիպկինի գարընընը գէ քէորէթլէ քէհրիւպա բարչալարը չըգարընընը։ Պու նէվճճատա ուսուլ իւզրէ իւչ օդդա աղընընընընատա պուլունան քէհրիւպաեը չըգարմաեա մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր։

(Ա-եոբէր)

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ

Մօտ տարիներս՝ Ռումանիոյ Հայոց անառաջնորդ լինելն՝ խնդիր եղած է, բազումք խօսեցան, գրեցին, ոմանք՝ այս կողմն, և ոմանք՝ այն կողմն քաշեցին, բուն իսկ Ռումանիացւոց մի մասն Առաջնորդ կուզէ, և միւս մասն չուզեր, մեծամասնութեան ո՛ր կողմն լինելն՝ չգիտեմ, և նպատակէս ևս դուրս է, միայն խնդիրն քննութեան առնուլ կը ցանկամ, գուցէ կը յաջողիմ մտքերն լուսաւորելու առիթ տալ։

Նախ՝ կը տեսնեմք՝ որ Ռումանիոյ և մերձակայ երկիրներու դաղթական Հայք՝ յերկար ժամանակաց սկսեալ՝ Առաջնորդ ունեցած չեն։

Երկրորդ՝ գոհ են եղած իրենց անառաջնորդ լինելէ։

Երրորդ՝ Առաջնորդութեան կարևորութիւն չեն տուած, և տակաւին ինոյն միտս են։

Չորրորդ՝ Առաջնորդութիւնն վընասակար համարելով՝ խրտչեր են, և կզգուշանան և կերկնչին դեռ ևս։

Հինգերորդ՝ ժամանակ՝ ժամանակ այցելու դլխոր առաջնորդուին՝ նախապատիւ և լաւագոյն համարած են, թէև զոմանս յայցելու դլխոց ևս բամբասուած են, իբր ՁԱՍԱԿԱՐ կամ անյարմար այն պաշտօնին։

Այժմ ես՝ այս առաջնորդական խնդրոյն վրայ՝ պահ մի անկողմնակալ մնալով՝ մի քանի հարցմունք ընել կը ցանկամ։

Ա. Առաջնորդութեան խնդիրն՝ ազգին համար կարևոր և կենսական չէ՞ եղեր՝ որ այսչափ դարերէ ի վեր անտարբեր գտնուեր են։ և

Բ. Եթէ անկարևոր է, էր կը յուզեն այժմ այդ խնդիրն՝ ոմանք ի Հայոց Ռումանիոյ։

Դ. Առաջնորդ ունենալն՝ ի սկզբանէ՞ անտի ՁԱՍԱԿԱՐ համարեր են, թէ յետոյն ժամանակս։

Դ. Առաջնորդ ունեցե՞ր և ՁԱՍԱՈՒԵ՞Ր են, թէ ի լրոյ կամ կարծեօք գիտեն ՁԱՍԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆն։

Ե. Եկեղեցական օրէնք կը ներե՞ն անառաջնորդ և անդլուխ լինելն։

Զ. Արժանաւոր կղեր ունենալու փո՞յթ տարին, ժառանգաւոր վարժարա՞ն ունեցան, և անտի եղած կղերա՞ւ կառավարեցան և ՁԱՍԱԿԱՐ։

Է. Արդեօք տիրող կառավարութեանց կողմանէ՝ արգելք դրուած է։

Ը. Միթէ ի Ռումանիոյ գտնուած ազգայ բոլո՞ր՝ քրիստոնեայ և աչքրիստոնեայ՝ անառաջնորդ են։

Թ. Միթէ մեզ անիմանալի գաղտնի՞ք և խորհուրդ՞ կան պահուած, և է՞ր մեզ ևս չհաղորդուին։

Ժ. Անդլուխ և անառաջնորդ լինելն՝ թէ որ օգտակար է, էր չհամզեն զմեզ, որ մեք ևս բոլոր առաջնորդութիւնքն վերցնեմք։

ԺԱ. Միթէ այն բազմաթիւ գաղթականութիւն առաջնորդաց ճեռ.օ՞ք նուազեցան, ակարացան, ագիտացան և աղքատացան։

ԺԲ. Կամ թէ՝ ըսենք՝ անդլուխ և անառաջնորդ մնալն լաւագոյն համարելով՝ բազմացա՞ն, ստուարացա՞ն, զարդացա՞ն, զօրացա՞ն, հարստացա՞ն, ուսա՞ն, և յառաջադիմեցի՞ն։ և

ԺԳ. Եթէ այսպէս շարունակեն, առաւել նախանձելի լինելո՞ւ են արդեօք։

ԺԴ. Եթէ այսպէս լինելն լաւագոյն է, էր ուրեմն ոմանք ինոյանէ առաջնորդ ո՞նենալու հակամէտ են։

ԺԵ. Եթէ երբեմն այցելու առաջնորդաց անվայել ընթացից վերայ զզուելով՝ մնայուն առաջնորդ չկամին, միթէ այդ եկանակաւ կարո՞ղ են ասել, որ օգուտ կը պատճառեն իրենց ազգութեան և եկեղեցւոյ։

ԺԶ. Մի՞թէ բոլոր վիճակաց Առաջնորդք անսխալ է՞ք են։

ԺԷ. Ո՞չ ապաքէն ժողովուրդն՝ իրը տէր՝ արժան և անարժան կը հրաժարեցնէ իւր առաջնորդն՝ երբ կամք ընէ։

ԺԸ. Մի՞թէ ամէն ժամանակ բացարձակապէս չէ՞ դործեր մեր ժողովուրդն։

ԺԹ. Ահաւասիկ երեկեան պատրիարքական տեղապահութեան խնդրոյ մէջ՝ ազգային ժողովն չէ՞ որ մի իրաւասութիւն մուռացութեան տուաւ իւր ազատ կամքն։

Ի. Դարձեալ՝ ազգային ժողովն չէ՞ որ . . . Պատրիարքէն զատ արժանաւոր կղեր չունիմք, իրը յաջորդ, ըսելով, ամբողջ Հայ կղերն բարոյապէս և պաշտօնապէս ապանանելու չափ առաջ գնաց։

ԻԱ. Դարձեալ՝ Ազգն և ազգային մամուլն չէ՞ որ Խորէն Եպիսկոպոսէն զատ Տեղապահութեան (Պատրիարքութեան ևս) յարմար և արժանաւոր ոք չունիմք, ըսելով, հրապարակաւ անարդեց ամբողջ կղերական դասն։

ԻԲ. Եթէ ամբողջ հայ կղերն վատ և անարժան է իւր կոչման, էր կը պահեն, և է՞ր չվանան բարւոքել։

ԻԳ. Կղերն միթէ լինքնե՞ն չար և վատ և ագէտ և անարժան է։

ԻԴ. Եթէ ազգն չախորժի և չսիրէ զընթացս կղերին, միթէ կարո՞ղ են յարատեւել նոքա։

ԻԵ. Ո՞չ ապաքէն կղերն՝ կամ գիտութեամբ և հաճութեամբ ժողովրդեան, կամ յոգուտ ժողովրդեան, և կամ ժողովրդեան հետ գործեր է իւր սխալանքն։

ԻԶ. Մի՞թէ ժողովուրդն չէ՞ որ այսօր իսկ շատ տեղ գործակից և թեւադիր և քաջալեր կը լինի նոցա և նոքօք դեր կը խաղայ։

Այս բոլոր հարցմանցս պատասխանին սպասելով, ցաւալից սրտիւ կաղօթեմ առ Աստուած, որ ինքն իւր ամենակարողութեամբն ի բարին առաջնորդէ մեր ազգն, որ առ խարխաբ կընթանայ և դէպ ի կորստեան վիհն կը յառաջէ։ Այս ևս մեր անկեալ և տառապեալ Ազգի գործն՝ Աստուծոյ յատուկ այցելութեան և խնամոյն մնացեր է, զի յուսահատ և վանգաւոր վիճակի մէջ խորասուզեր եմք, ի ցաւ սրտի սակաւ աթիւ ղղայն Հայոց։

Պաշտօնեայ Ս. Ստեփանոս
Եկեղեցւոյն Զմիւռնիոյ
Կարապետ Տեր-Հեսեան

27 մարտ 1884

ԻԼԱՆ

Ե. Ե. Պարոնեան էֆենին թէէլիֆիյէ այտա պիր քէրրէ թապ ու նէշր իտիլմէքտէ օլան ԽինկԼ նամ բիսալէնին մարտ այր նիւսխէսի տախի պու տէֆա թապ ու նէշր իտիլմիշ օլուպ, միւնտէրիճաթը, պէրվէճհի աթի մատտէլէր իւզերինէ օլտուղու պէեան օլունուր։

Ղուկիանոսի խօսակցութիւնք մեռելոց։—Երգիծական նամականի։—Սիրոյ միջնորդները։—Բուրմերու Ժողովն, Արծիւն և Հ... Ս...—Խիղճն և հացագործն։—Բիթերու իրաւանց բռնաբարումն։—Աստուած, Ներու Ժողովմ՛որ թէ յետաձգուած է և թէ յետաձգուած չէ։—Քանի մը խօսք առ օրիորդ կամ տիկին Պատմութիւն։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ.Ռամ ապրիլ 4 ազմ.գբ.քէսիք	9 34
» » ապրիլ 6 ոպհ. աչ.	9 38
» » Էն եիւքսէք	9 38
» » Լն աչաղը	-
» » Սաաթ 6 առ	-
1863 Իսթիգ. (Մութուն) 6 %. ֆ.	62-10
1865 » » 6 %. ֆ.	56-10
1869 » (Ռիենար) 6 %. ֆ.	49 50
1872 » (Պոն տի Թրէզոր	18-
1873 » (Ռիենար) 6 %. ֆ.	44-10
Մըսըր իսթիգր. պիրլէսմիչ (Գ.Բ.)	75-15
Բուսկէի շըմէնտրֆեր	47-50
Ռէնտ	27-
Հէվալէսիզ դուրուչ	12-½
Սդէֆ ֆայիկի %	7

ԱԳՈՒՕՆԱԼԱՐ ՖԻԾԸՐԸ

Դրէսթ Ժէնէրալ 6 %.	7 20
Սօսիէթէ Ժէն 6 %.	4-10
Իսթանպոլ Պանգասը	6-20
Սօսիէթէ Օթօման	3-53
Թրամվայ 5 %. (Դ. Ռ.)	290
Լավրիսմ (մասէն)	134

ԱԳԱՐԻԼԵՐԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը մրասը 100 դրաստ	Ղր. Փ.
Ինկիլիզ մրասը	110 6
Ֆրանսէզ ալթունս.	87-25
Բել	90-16
Գրիմիզ ալթունս.	51-10
Պէնազ մէհիմիյէ	108-10
Մէթալիք	100-20
Գեսկէք	102-20
Ալթըսդ	102-30
Գաղըր	780-
Գարպոն գայիմէթ գարիք	282-
Գայիմէ	160

ԷՎԼՈՔԻ ՊՕՐՍԱԼԸ

Բարիս 17 ապրիլ

Բանքզ ֆոնտսու 3 %.	76-80
» » 4½ %.	107 97½
Էսհամբ Ռամամիյէ աչըրը	9-10
» » գարանտը	9 12½
1865 Իսթիգրաղը	53-
1869 »	48-
1873 »	45-
Բուսկէի շըմէնտը. Քահվիրա	47 75
Օսմանլը Պանգասը	681 25
Գրէսի Լիոնէ	573-75
Գրէսի Ֆոնսիէ	1297-50
Լիոն շէհրի ագսիոնարը	1.67-50
Սիւէյշ գանալը »	20 7-50
5 %. Ֆայիզի Բուս իսթիգ. (1877	-
Բուսիանըն Շարք իսթիգրաղը	-
Իսթալիա ֆոնտսու	94-50
Մըսըր իսթիգ. պիրլէսմիչ	543-75
Իսբանիա խարիճի իսթիգրաղը	61-½
Մոռար իսթիգրաղը (ալթուն)	102-½
6 %. Ֆայիզի 1879 Եուանի իսթ.	420-
Լոնդրա իւզէրինէ Դամպիս	25-19

Լոնդրա 17 ապրիլ

Ինկիլիզ ֆոնտսու	102-½
Էսհամը Ռամամիյէ աչըրը	8-11/16
» » գարանտը	9-½
1865 Իսթիգրաղը	11-½
1869 »	10-½
1871 »	68-¾
1872 (Պոն տի Թրէզոր)	17-
1873 »	9-
Տէվլէթի Սվէնէն 1877 իսթ.	80-½
Օսմանլը Պանգասը	17-½
Բուսիա իսթիգրաղը 1873	92-½
Մըսըր իսթիգրաղը պիրլէսմիչ	88-¾
» իմթիեազը (շըմէնտ.)	93-¾
Տարբա սանիէ	65-¼
Մըսրըն Բանքա իսթիգրաղը	90-½
1877 Մոռարիսթան էհամը	10-½
Բարեդ իւզէրինէ գամպիս	-

Վիէննա, 17 ապրիլ

Լոնդրա իւզէրինէ գամպիս	121 60
Էսհամը Ռամամիյէ	-
Բուսկէի սէմիր եօլ Քահվիրաքը	22 60

ԻԼԱՆԱԹ

Դարթպատա, Զէյմէ պաշընատա, Սօղանլըղ ճատատէսի նամ մահէլլէսի վագը դայէթլէ կիւղել պաղըմբշ 16 տէօնիւմ պիր գբիա պաղ, տէ. բունինտէ եէտի օտաղը միւքէմմել պիր քէօշկիւ վէ պիր շարապ մախ. ղէնի վէ սայիրէսի պուլունտուղու հալտէ սահիբլըգ. օլտուղունատան, իշիիրատանա թալիպ վէ խահիշկեր օլան ղէվտիրը, թապանէմիզտէն քէսպի մալիմատ իշլէմէսի իլան օլունուր։ 7—10

ՇԱՐԱԿԱՆԵՔ

ՏԱՂԻ ԵՒ ԱԼԷՔՍԻՈՒ ԱՒԱԳ ՇԱՐԱԹՈՒ

Ի պեռս մանկանց եկեղեցոյ

Այն տեսարը կը պարունակէ ա. ւագ շաբաթու ամբողջ երգեցողու. թիւնները։ Կը վաճառուի Մէրճան փողոց, թիւ 57, Մարգարեան գը. րատունը։

Ի գին 2 դահեկան։

ԷՄԷ—ՄԱՐԴԷՆ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՑ

Այն օգտակար գործոյն թարգ. մանութեան Բ. տեսրը հրատարա. կեցաւ։ Յաջորդ տեսրերը ամէն ամիս պիտի հրատարակուին։

Ուրբաքանչիւր տեսր 80 երեսնե. րէ պիտի բաղկանայ։ Ամբողջ գործն որ 800-900 էջեր պիտի բռ. վանդակէն, բաժանորդագին որոշ. ուած է 30 դահեկան։

Բաժանորդագրութեան տեղերն են Աշճեան տպարան Սմիւռնիոյ ի. խան և Դահճէ դարձ Ազամալեան եղբարց խանութները։

Ս. Դ-բ-ա-տ-ա

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ՔԱՂ. ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Դրեց

Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Զէյթիրեան գը. րատունը թիւ 239։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ ՀԱՅՈՑ

ԻՐԱՎԻՃԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔ. ՍՕՖԻԻ

Թարգմանեալ է Ֆրանսերէն լեզուէ

Ա. Համառօտեալ

Ի ՊԵՏՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Գին 4 դահեկան

Նատ գնողներու համար մասնաւոր զեղչ կը լինի։

Կը գտնուի ամէն Հայ գրավաճա. ռաց քով։ Կեդրոնատեղին է Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց գրասե. նեակն, Կալաթա Կէօչէ օղլու խան թիւ 12

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խիզանու Բասուիսասրաց Ընկերու թեան

—ը—

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԵՐ

Նախապատրաստական կարգերու համար

Ազգային վարժարանաց համար նոր մեթոդով պատրաստուած քն. նարի դասագիրք մը է։

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան գրատունը, Մէրճան-փողոց, թիւ 57։ Կը գտնուի նաև միւս գրավ. ճառաց քով։ Դին 5 գուրուշ։

Բաւական թուով գնողաց %20 զեղչ կը լինի։

1884 ՍԷՆԷՍԻ ՄԱՐՏ ՐՈՒԶՆԱՄԼՍԻ

Տիվարատ ասըմադ իշլին խալլ սէնէտէն պէրու թէրթիպ խոլլէ. ք ատ օրան Զարգարեան նամ բուղ նամէ եանի օրացոյց մաղիւմատուր։ Գաւ տէֆտա մէղբիւր բռաղնամէնին. մարտ իսպիտանարնտան իթիպարէն պարչաբանիր տարխ այրըճա թապու թէրթիպ խարիմիշ օրատուրս։ վէ ի մանապօղատա Սարիման հատմանատա վագը Զարգարեան Գասարիգատան. տա պուլունտուղու իրան օրունը։

ՏԻՐԻԹ ՄԱՐԻՆՕՊԼՍՐԸ

Սէյրէր վէ նէտանան Գասարիգատը. Դրան տարլ ՍԱԴՈՅՆԱՆ ՐԼՃԻԱՆԱՄ Մէյշանը մարքիսանրը պրատ արդուսանատ պուլանան գարի. պարպէտատ կէօրիւնէն մարդ սարան մա քինանը իւ գէրին. տէ պուլունմատարնտ արիդ գատ իրմէլի տիրլիր։

Ռամամ Թիրբիա իշին տանէն. Թասու, Ա. Է. Մէրճանօղ տուր։

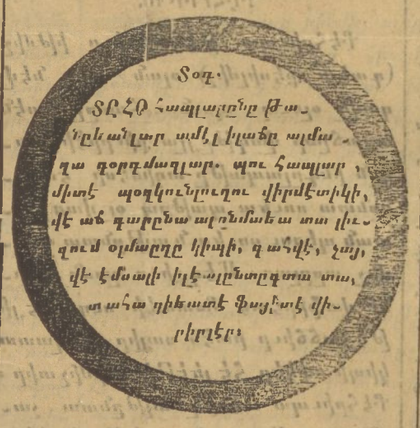
Տօղ.
ՏԲԷՕ հապարքնը թա. Ղրանարար ամէլ իլաճը ալմա. զա գօրգմազլար. պու հապար, միսէ պօղկունլուղու վիրմէտիկի, վէ աճ գարընա ալոնմատատ տա լիւ. զում օրմարը կիպի, գահվէ, չայ, վէ էմմալի իլէ ալընտրգտա տա, տահա ղիսատէ Գայիսէ վի. ռերուէր։

ALLEN & HANBURYS'
"Perfected" COD LIVER OIL

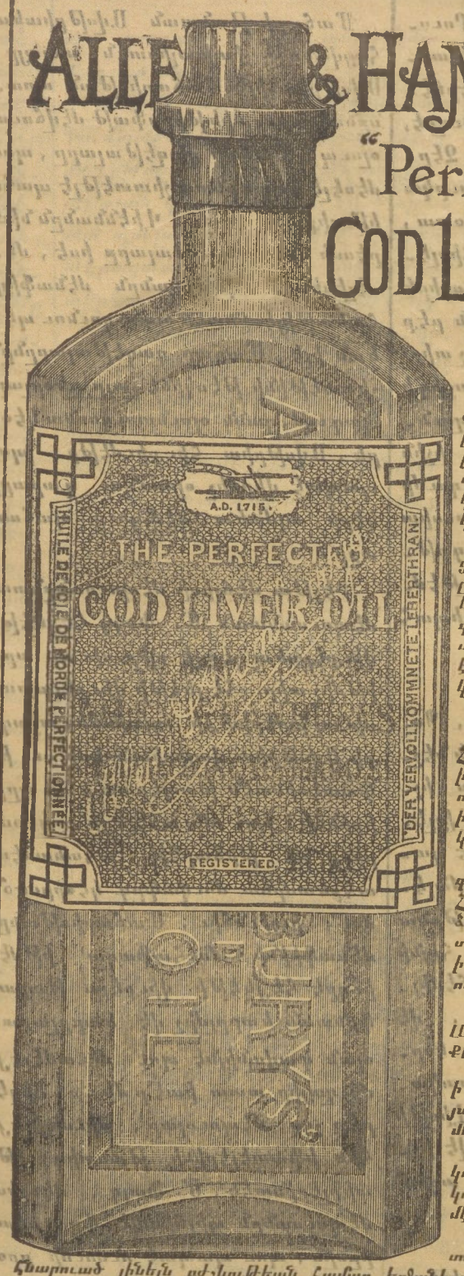

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾԵԱԼ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Այս իւղը Ալլէն և Հանպուրիսի գործարանին մէջ պատրաստուած լինելով ի Նորվեկիա նորագիւտ դրութեամբ մը, իւր մէջ չպարունակէր երբէք քաց անանոյ եկող նիւթեր, մինչդեռ բոլոր կրուսած չէ իւր սննդական և բժշկական հանգամանքներէն։

Ամենէն աւելի տկար ստամոքս ունեցողներն իսկ կրնան գործածել զայն, բայց որովհետև երբէք հոտ չունեցաւ ստամոքսը և անհանդատութիւն չտար գործածողին. իւր այս յատկութեանցն համար անչուշտ մեծ ընդունելութեան արժանի է բոլոր անոնց կրմանէ, որ ձկան իւղ կը գործածեն։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՔ

"Լանսէթ" լրագրիրը գրէ. Ալլէն և Հանպուրիսի կատարելագործեալ ձկան իւղը կարելի եղածին չափ բէց գեշ հոտ ունի. չատ մը անձինք որ ցարդ ձկան իւղ չէին գործածեր, իւր հոտին համար, կրնան այլեւս գործածել զայն։

"Պրիթիշ Մէտիգալ Ժուրնալ" լրագրին վկայութիւնը. Տեսրք Ալլէն և Հանպուրիսի պատրաստած ձկան իւղը, ճուկերէ հանուած իւղերուն յատուկ տեսակ որ անհաճոյ հոտը չպարունակէր իւր մէջ. այն իւղը ընտիր ձեթի համն ու հոտը ունի։

"Մէտիգալ Բրէսս էնտ Սիրգուլար" լրագիրն ալ կը գրէ. այն ձկան իւղը քրսինք չտար երբէք գործածողներուն։

"Մէտիգալ Թայմզ էնտ Կազէթ" ի մէջ կը կարդամք չէմք վարաներ զայ յանձնարարելու մասնաւորապէս այս կրնան մեծ օգուտներ քաղել անկէ։

"Լանսըն Մէտիգալ Ռիգըստր" բժշկական թերթն ալ հետևեալ վկայութիւնը կուտայ. այն ձկան իւղը իւր տեսակին մէջ անման է։

"Ֆրըզէնիըս" լրագրին մէջ ալ կը տեսնենք. այս տեսակ ձկան իւղ մը ստամոքսի կը յարմարի։

(Կուրծքի հիւանդութեանց հիւանդանոցին խորհրդատու բժիշկ Հրաս Տոպելի հեղինակութենէն քաղուած են այն վկայութիւններն)։

Ալլէն և Հանպուրիսի կատարելագործեալ ձկան իւղը կը վաճառուի դարձիւր գոցուած շիշերու մէջ, որոց վրայ ստորագրութիւն դնելուն ուշադրութիւն ընէ լուսէ. ուրիշ տեսակներն կեղծ են։

Պէյօղլունատա Տօղրու-Եօլատա, Դանղիւք վէ պիրատերէրիս Ինլիզ էճզոսանէսինատ պուլունուր։

BONPANS OF TAMARIND

Prepared by

KRAEPELIN ET HOLM, chimists.

At ZEIST (Holland)

Ֆիրէմէկ Մէմալիքինէն Զայֆ չէհրինատէ էճզաճը Մ. Բրանֆէյլէն վէ Հոլմատն թէրթիպ իմթիազլի թիմար հինտի չէքերլերի։

Իրրի խոշ վէ սերինլէտիճի մէրմէլերատն մատատ մէգիբիր իլաճ, եանի իչպու չէքերի, հէր սինատէ օլանլար, հաթմա չօճուգլար վէ պուսմէմէզ ատէտիրը վէ մոդը համլ իմմիշ օլան գատարնլար պիրէ իսթիմատ իտէպիլիրլէր։ Գապըզատան, մայարլատան վէ քէոկին պոշ ապրըրնատան վէ գան թիօրանմասրնատան մուղմատրբպ օլանլարա վէ պիրա սէպէպ պիր հալը սիւ քիւնէմէ սիւչար օլանլարա սուրէթի մախ սա սէտէ թատիրիլէ օլունուր։ Գալարնատան սապրնմալը։ Պիլճիւմէ էճզաճը սիւ քրեանլարընատա վէ արօկիմիրէլէրատ պուլունուր։ Ֆիեաթը 10 գուրուշ տուր։

Մէմալիքիս չահանէ իշին, եալնըզ ատէրօղիմօսու Գալաթա կէօմրիւշ գարշրաշնատա, կէօչէ օղլու խանընատա 6 վէ 7 նումէրօլու Միւսիս Ռ. Ա. Զէրմանիին մաղազասընատա տուր։

ASTHME

Թիրմ ԼԸՎԱՍՍԷՕՐ նամ պիր նէվ սիկարաղար նէղէյի, կէօքիւս թըզանմասընը, նէֆէս գըսըլմասընը վէ հէր նէվ նէֆէս պօղուլարը խասմասրգարընը թէչտաւի խէրլիր։ Ֆիեաթը Ֆրանսատա 3 ֆրանգ տըր։

NEVRALGIES

Սարա խասթալըղը տօղթօր ԴՐՕ. ԻԼԻՆԻՆ ԱՆԹԻ-ՆԷՎՐԱԼԳԻԻ թապիր օ. ուանն հապարը իսթիմալ օլունուզատան անինտէ քէսիլիր։ Ֆրանսատա գուրու, սու 3 ֆրանգա տըր։

Մերբէդի, ԲԱՐԻՍՏԷ ՄՕՆՆԷ սօղաղընատա Ն. 23 պիրինճի սընըֆ էճզաճը վէ բիմեսկէր Մ. ԼԸՎԱՍՍԷՕՐԻՆ մաղազասը տըր։ Իսթանպոլատա Մ. Վ. Դասապեանը. էճզա մաղազասընատա, վէ Իսքէնտերիյէտ Մանէան վէ Գօմբոնը մաղազասընատա վէ հէր պիրիւ քէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։

ՄՈՒՍՅԷՆԼԻՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Պէյօղլանդա Թիւնէլ գուրուղընդա

Էյլիհէն կէվկէ ալտիր. սաաթ 8-էն 10ա, վէ էօյլէհէն սօնրա 2-էն 5է դատար։

Տօղթէօրու մէմլիքէթին զատիրէսին. տէ, հէր նէվի հավա պօղալարը, վէ նէֆէս եօլարընա էնմայը էճզա պուլարարը իւֆիմիկ մախսուս ալթէր մէվ ճուտ օլսա, ատ ճիեր վէ պօղաղ վէ պուրուն խասթալըգարընա խուսուսի օ. լարաղ պուդաղգը կիպի, եվքմրիք ա. էթիլիսկի իրնա օլունան հէր նէվի թէ. տաքիի եարար էսկի կէօքիւղ վէ նէղէ, վէ պօղմաճա էքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգարը, վէ քէօթրիմիք վէ ատա կիպի իւէթլէրէն թապիպի խուսուսի տիր։

Քէղա, կիպի խասթալըգարը, դայիֆ. ուք վէ դայրիմէմ։

FERNET-BRANCA

ՖԷՐՆԷԹ ՊՐԱՆԳԱ

ՄԻԼԱՆԸՆ ՊՐԱՆԴԱ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻ, ԻԹԱԼԻԱ ԴԸՐԱԼԸ ՍԷՐԱԵԸՆԱ ԻԹԹԻԶԱ ԻՏԷՆԼԷՐԻ ԻԹԱ. ԻԹՄԷԹՏԷ ՏԻՐԼԷՐ

Եիկերմի սէնէ իթալեատա չէօրէթ պուլուղատան մատատ, Ամէրիգատա, Հինտիսթանատա, Շարգատ, վէ Մըսըրատա տախի իթէպար գազանմըշլար տըր, պուն. տան տա մատատ, 1878 տէ Բարիս, Ֆիլատէլֆիեա վէ Վիէննա սէրկիւլէրինտէ տա. խի, միտալ ախզ էլէմիշլէր տիր։

Ֆէրնէթ Պրանդա օրհհէթ հադգընատա բէք մութէպէր թուրթումուշ տուր, պաթաղլըգ պուլունան մէմլէքէթլէրտէ, նէսպէթ իլէ կէլէն սըթմալարը, վէ պու. լաշըգ հասթալըլարը, վէ պախուսուս քօլէրաեը տէֆ իթմէք իչին, հէքիմլէր թա. ւրէֆընատ պատուլ օլունմուշ տուր։

Ֆէրնէթ Պրանդա, թատու հազմ իթտիրիր, հարարէթի թէսկին իտէր, իշ. թահը աչսը, պոշ աղրսընը սեֆ իտէր, վէ սինիրլէրէ դուվվէթ վերիր։

Պու սու, հէր պիր միւսիւրաթա միւրաճաճահ տըր։ Հէր կիւն եէմէքտէն էվվել ալընը։ Եէմէքտէն սոնրա տախի, հազմը թատմ իչին էյի տիր։ Մէզգիւր սուեու վէրմու թ իլէ, Շարապ իլէ, Սէլց սուեու իլէ վէ Պահվէ իլէ դարբշընըրսա իչմէլի

Կէրէք պու Ֆէրնէթ Պրանգա, վէ կէրէք մէզգիւր ֆապրիգանըն վէրմութու, իսթանպոլատա էն միւթէպէր դանվէճի, չէքէրճի, միւսքիւրաթ վէ պահարաթ սա. թանլարատա պուլունուր։

Թագլիտանէն իմթիհան լազըմ տըր։

Թօքատան տրմագ իսթէլեէնէր ԳԱԼԱԹԱՏԱ, ԴԱԲԱՔԼՕՑՏԷ եարընը Միւսիւ ENEA A. LEVI էէ միւրաճաաթ իտիպ, վէ թաշրալարատա տախի, ոճէնթօլարընա միւրաճաաթ էթմէկի տիրլէր։

Լավանատաքը վէ բերաբերաբ տիւք բեանդա. բընատա պուլունուր։

La
VELOUTINE
Poudre de Riz spéciale
PRÉPARÉE AU BISMUTH
Par CHles FAY, Parfumeur
PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS